

Dr. Lábod Péter
Főosztályvezető

Szerzői Jogi Főosztály
Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala

kjkkonzultacio@hipo.gov.hu

Hiv. szám: **SZJF-137-0/2014**

A MIE **Észrevételei** a „JAVASLAT a szerzői és szomszédos jogokra vonatkozó közös jogkezelésről és a zeneművek belső piacon történő online felhasználásának több területre kiterjedő hatályú engedélyezéséről szóló 2014/26/EU irányelv magyar jogba történő átültetésének koncepciója” **c. tervezethez**

Tisztelt Főosztályvezető Úr!

A MIE köszönetet mond a koncepció megküldéséért, és ahhoz – az ARTISJUS, az SZJSZT Elnöksége, és a PROART munkaanyagai ismeretében, jelentős részben azokra támaszkodva az alábbi észrevételeket fűzi.

Ad 2. A 2014/26/EU irányelv célja és rendelkezései

Uniósi jogi alap, mint értelmezési kiindulópont:

Kiemeljük, hogy az uniósi jogi alapokból a kulturális sokszínűség biztosítása nem maradhat üres szólam. Olyan átültető megoldást lehet csak javasolni, amely képest biztosítani a kulturális sokszínűség megőrzését.

Az uniósi speciális jogalapok közül felhívjuk a figyelmet arra, hogy

-
- EUMSZ 50. cikke (1) bekezdése a zeneművek tagállami határon túlnyúló területi hatályú (multiterritoriális) online felhasználásának engedélyezése körében ((8) preambulum-bekezdés);
 - az 53. Cikk (1) bekezdése¹ a közös jogkezeléséhez való jogosulti hozzáférés, a közös jogkezelő szervezetek belső irányítása, külső felügyelete körében van megjelölve jogalapként, és az irányelv végleges szövegében már nem szerepel jogalapként a belső piaci szolgáltatásokról szóló 2006/123/EK Irányelv, noha ezt a Bizottság tervezete még tartalmazta.

Az 53. Cikk az alapja az oklevél elismerési rezsimnek. Ez más szóval azt jelenti, hogy egy tagállam a megfelelő közérdekek megléte mellett az egyes szakmákban a származási ország követelményeihez képest kiegészítő követelményeket támaszthat a más tagállam oklevelének az elismerésére (pl. vizsga, szakmai gyakorlat).

Ez a közös jogkezelés terén azzal jár, hogy ha van az uniós jogban a közös jogkezelési tevékenységre nézve elismert közérdek, annak mentén tevékenységmegkezdési és működési feltételek határozhatók meg mind a hazánkban letelepedéssel, mind anélkül közös jogkezelési szolgáltatást kínáló személyek számára.

Az Irányelv kihirdetését követően az Európai Bíróság nyilvános előadási közös jogkezelés kérdésében (OSA-ügy²) döntött. Kimondta, hogy a Szolgáltatási Irányelv nem alkalmazható, és „71. Amint az OSA, a Bírósághoz észrevételeket benyújtó kormányok, valamint a Bizottság helyesen kiemeli, a szellemi tulajdonjogok védelme ilyen [az EUMSZ 56. Cikke szerinti, a **szolgáltatásnyújtás szabadságának korlátozását kellően indokoló**³] **közérdeken alapuló kényszerítő oknak minősül.**”

A 72-es bekezdés meg is magyarázza, hogy a közérdeken alapuló kényszerítő ok lényege a „*az ügyben vizsgált jogi monopólium lehetővé teszi e jogok hatékony kezelését, valamint tiszteletben tartásuk hatékony ellenőrzését e területen.*”

Az OSA döntés nyomán megvan a közérdek is, amely megalapozza, hogy a magyar, nyilvántartásba vételen alapuló, a reprezentativitást és szakmai felkészültséget alapul fekvő nyilvántartásba vételi rendszer maradjon fenn mind a hazai, mind az itt letelepedő, mind az EU tagállamban, mind az azon kívül letelepedett, és Magyarországon közös jogkezelési szolgáltatást nyújtó, mind a független közös jogkezelő szervezetekre nézve. (E megállapítás minden, a több területre hatályos online zenei felhasználási engedélyezés körén kívül eső felhasználással összefüggő közös jogkezelésre fennáll.)

E kérdéskörhöz tartozik, hogy a közös jogkezelő szervezetek szerződéses kikötéssel nem zárhatják ki, hogy letelepedés nélkül bármely uniós tagállamban letelepedett közös jogkezelő szervezet nyújtson közös jogkezelési szolgáltatást másik tagállam területén a saját repertoárjára nézve, a tagállami jogalkotás azonban ezt korlátozhatja.

Az átültetés hatásai a hazai közös jogkezelő szervezetek működésére:

¹ 53. cikk Az Európai Parlament és a Tanács az önálló vállalkozói tevékenység megkezdésének és folytatásának megkönnyítése érdekében rendes jogalkotási eljárás keretében irányelveket bocsát ki az oklevelek, a bizonyítványok és a képesítés megszerzéséről szóló egyéb tanúsítványok kölcsönös elismerése, valamint a tagállamok önálló vállalkozói tevékenység megkezdésére és folytatására vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseinek összehangolása céljából.

² C-351/12. , OSA – Ochranný svaz autorský pro práva k dílům hudebním o.s. és a Lěčebné lázně Mariánské Lázně a.s.

³ Az Artisjus megjegyzése

Figyelemmel arra is, hogy hazánkban működik az átláthatóság és törvényesség szempontjából legegységesebb és legszigorúbb rendszer (nemcsak Európában),⁴ az átültetés nem járhat azzal, hogy a hazai (belföldön letelepedett) közös jogkezelő szervezetek versenyhátrányba kerülnek amiatt, hogy

- a hazai jogalkotó részükre más tagállamoknál jelentősen szigorúbb előírásokat fogalmaz meg; és/vagy
- az Unió más tagállamában vagy azon kívül letelepedett, de Magyarországon közös jogkezelési szolgáltatást nyújtó szervezetekre vagy az közös jogkezelők egyéb potenciális versenytársaira (pl. független jogkezelő szervezetekre) kiterjedően megengedő szabályozást alkalmaz.

„Az Sztj. módosítását tartalmazó törvény és a külön törvény hatálybalépésére vonatkozó rendelkezések és az átmeneti szabályok körében indokoltnak látjuk figyelembe venni, hogy egyes új szabályok alkalmazásának előkészítéséhez valószínűleg hosszabb időre lesz szüksége a KJK-nak, pl. az elektronikai rendszer egyes újonnan megkívánt elemeinek a létrehozatalára, valamint számos szabályzat átalakítására, ami nemcsak előkészítő munkát igényel, de a vezető testületek jóváhagyására is szükség van.

Hasonlóan fontos, átmeneti szabályozást igénylő kérdés lehet az ismeretlen vagy ismeretlen helyen tartózkodó jogosult felkutatására nyitva álló, a jelenlegi szabályozásban egy éves, az irányelvben három éves periódus alkalmazásának kezdő időpontja, illetve időpontjai. Minden ilyen kérdésben a fokozatosság elvének érvényesítését látjuk szükségesnek.”

Ad 2. A 2014/26/EU irányelv céljának és rendelkezéseinek összefoglalása

A kiterjesztett közös jogkezelés Irányelv és koncepció által is elismert fenntarthatóságából is következik, hogy állami aktus hiányában csak a kilépési jogát jogszerűen gyakoroló jogosult gyakorolhat jogot a közös jogkezelés alá tartozó területen. A kiterjesztés ugyanis elsősorban a jogbiztonságot szolgálja. Ezért a felhasználók, és közvetetten a közönség érdekében is áll, hogy közhiteles nyilvántartásból kaphasson tájékoztatást arról, hogy egy jogosulti csoport vagyoni jogát mely szervezetek kezelhetik közösen és ezek közül melyik az, amelyik kiterjesztett hatályú közös jogkezelést végez. Ez az érdek még a több területre hatályos zenei online felhasználás engedélyezést érintő közös jogkezelés területén is fennáll.

Ad 4. Az Irányelv átültetésének koncepciója

A jogforrások közé kérjük felvenni az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvényt (Civiltörvényt) is.

Ad A közös jogkezelésről szóló külön törvény megalkotásának indokai (6. o.)

⁴ Nem ismerünk másik olyan jogrendszert a világon, amelyben közhiteles nyilvántartásból lehet napra készen tájékozódni a közös jogkezelő szervezetek által ellátott képviselet teljes köréről, az általános szerződési feltételekről, a belső szabályokról, és az egységesített pénzügyi beszámolókról

A koncepcióban leírt indokok alapján is egyetértünk azzal, hogy az Irányelv rendelkezéseit egy külön közös jogkezeléssel kapcsolatos törvény ültesse át a magyar jogba, és ezzel együtt az Szjt. XII. fejezetének módosítására kerüljön sor.

Nem értünk azonban egyet azzal, hogy a külön közös jogkezelési törvénybe a szerzői jogi törvénytől eltérő tartalmú fogalom- meghatározások kerüljenek.

Az Irányelv fogalom meghatározásai az uniós szerzői jogalkotás jellegéből adódik.

Hazánkban az Szjt. és a Ptk. dogmatikai egységet alkot. Fogalom-meghatározások helyett az adott tárgykört szabályozó norma, például a norma hipotéziseként, olvassa magába a fogalom-meghatározást. Elképzelhetetlennek tartjuk, hogy a jogosult, vagy a felhasználó eltérő jelentéssel bírjon az Szjt., és a közös jogkezelési törvény alkalmazásában. A közös jogkezelő szervezet fogalom sem szükséges, ha a tevékenységet a mai fogalom mentén, azt pontosítva megtartja az új közös jogkezelési törvény. Az egyesületi formából (külföldi esetében a jogi forma korlátja nélkül), és a közös jogkezelés jogalapjaiból (megbízás, tagság, képviseleti szerződés, jogszabály) összeáll az Irányelv egyébként szerencsétlen közös jogkezelő fogalma. Sőt, a „független jogkezelő szervezet” fogalmát sem szükséges külön meghatározni. Az a norma, amely kötelezettségeket ír elő az ilyen szervezetek számára, meghatározhatja a norma személyi hatályát. Olyan bármely jogi formájú, üzletszerű gazdasági tevékenység folytatására létrehozott jogi személyről, vagy ilyen tevékenységet folytató természetes személyről van szó, amely/aki a Magyarországon közös jogkezelés hatálya alá tartozó felhasználás körében engedélyezési, illetve díjigény érvényesítési tevékenységet folytat. A független közös jogkezelő szervezetet akként lehet megkülönböztetni a kilépett jogosulttól, illetve képviselőjétől (ez az indokolásban is elmagyarázható), hogy nemcsak a kilépett jogosult, illetve a vele szerzőtársi viszonyban álló jogosultak javára, hanem egyéb jogosultak javára is eljár, és az engedélyezési jogát nem művekre/teljesítményekre lebontva, hanem „kötegetben”, repertoárt „csomag(ok)ban” értékesítve gyakorolja.

Egy ilyen megközelítés lefedi a nem szerencsés irányelvi meghatározást, és kezeli a kivételeket is (pl. zeneműkiadó, amely kilépett jogosult, előadóművész/szerző olyan ügynöke (menedzsere), aki csak egyéni joggyakorlás körébe tartozó felhasználásokat engedélyez). Úgy látjuk, hogy az összes többi, az Irányelvben meghatározott fogalom is létezik a meglévő jogi keretek között (pl. tag, igazgató, képviseleti szerződés, tb.)

Észrevételek a közös jogkezelési törvény és az Szjt. viszonyához (7-8. o.):

A koncepcióval azonosan álláspontunk szerint is az Szjt.-ben szükséges megtartani valamennyi, vagyoni jogokhoz kapcsolt közös jogkezelési szabályt azzal, hogy a vagyoni jogot szabályozó rendelkezés a mai megoldással azonos módon írja elő vagy ajánlja kilépés (tiltakozás) mellett a közös jogkezelést. (A kilépésnél (tiltakozásnál) a külön törvényre lesz célszerű utalni).

Az Szjt.-ben szükséges megtartani a felhasználó irányában garanciális kiterjesztett közös jogkezelés fogalmát azzal, hogy a kiterjesztés alóli kivételeket és azok alkalmazásának részletszabályait a külön törvényben célszerű részletezni.

Az Szjt.-ben megtartás indoka, hogy a kiterjesztés elsősorban jogbiztonsági eszköz, és a felhasználások legnagyobb részének engedélyezése során főszabályként érvényesül.

A kiterjesztettség alóli kivételek egyébként megvannak:

-
- a kilépett jogosult, akár maga, akár képviselője (pl. független jogkezelő) jár el, nem terjed ki a kiterjesztés;
 - a kiterjesztés nélkül nyilvántartásba vett közös jogkezelő szervezetre szintén nem terjed ki a kiterjesztés hatálya;
 - a képviseleti szerződések alapján közvetetten képviselt jogosultakra nem terjed ki a kiterjesztett közös jogkezelés hatálya olyan megadott felhasználási engedélyek esetén, amelyeket a szerződő fél a képviselet nem kizárólagosságából adódó önálló képviselet jogával élve adott meg.

Ezek az esetek a külön törvényben rendezhetők, kiegészítve az 5. cikk (3) bekezdése és az Irányelv III. címe miatt szükséges kivétellel.

A kiterjesztettséggel és az Irányelv III. Címével összefüggésben a fent leírtakkal kapcsolatban ki kell emelnünk, hogy a belföldi hatályú online közös jogkezelésre ugyanazon szempontok szerint indokolt a kiterjesztett közös jogkezelés és az az alóli kivételek változatlan fenntartása, mint az egyéb vagyoni jogokra vonatkozó közös jogkezelés esetén. (Ez egyébként levezethető az Irányelv szabályozásából is: pl. 40. preambulum, 31. cikk.) A kiterjesztett közös jogkezelés alól megfelelő új kivételt tehát a több területre hatályos online zenei felhasználás engedélyezését érintő közös jogkezelés körében szükséges megfogalmazni.

Mivel a kiterjesztés lényege a jogbiztonság, ezért az átültetés során olyan megoldást javasolunk bevezetni, hogy a felhasználó mindenkor tájékozódhasson az SZTNH nyilvántartásából (közleményeiből) arról, hogy az adott közös jogkezelő kiterjesztett közös jogkezelést lát-e el.

Javasoljuk, hogy a külön közös jogkezelési törvény határozza meg a nem kereskedelmi felhasználás visszaélések kizárására alkalmas fogalmát ⁵ („olyan, a közös jogkezelés körébe tartozó felhasználás, amellyel összefüggésben sem a jogosult, se a felhasználó, sem harmadik személy nem ér el közvetlenül, vagy közvetve pénzbeli, vagy nem pénzbeli vagyoni előnyt”), és ott szükséges a közös jogkezelő szervezeteket is kötelezni arra, hogy belső szabályaikba iktassák be az Irányelv 5. Cikk (8) bekezdése szerinti rendelkezéseket.

A koncepcióban foglaltakkal a többi szabályozási tárgykör tekintetében egyetértünk: A nyilvántartás, működés, gazdálkodás, jogdíjközlemény jóváhagyás, felügyelet szabályai a külön törvényben találnának megfelelő helyet.

Ugyancsak az Irányelv valamennyi, a több területre hatályos online zenei felhasználást érintő átültető szabály megfelelő helye a külön törvény lenne.

Ad Melléklet: Elemzés: az Irányelv szabályozási területei és a hazai szerzői jogi szabályozás

Ad Az Irányelv által szabályozott szervezetek (Irányelv 1-2. cikk)

Javasoljuk, hogy a koncepció térjen ki az általunk beiktatott kiegészítésekre is (10. oldal 1-3. bekezdések):

⁵ Határozottan célszerű elkülöníteni a részlegesen, vagy egészben jótékony célú, a non-profit jellegű, de a közös jogkezelés körébe tartozó, és egyéb olyan felhasználásoktól, amelyek esetében a felhasználók megkísérelhetik rábírní a jogosultakat arra, hogy éljenek a párhuzamos engedélyezés jogával. E körben komoly visszaélések is várhatók (adóelkerülő kifizetések), amelyeket elsősorban a szigorúan meghatározott fogalommal lenne szükséges megelőzni.

A javasolt kiegészítés: „Az Irányelv ezzel párhuzamosan kifejezetten lehetővé teszi, hogy a közös jogkezelő szervezetek bizonyos tevékenységeiket „kiszervezzék”. (17. preambulum). Erről a külön törvényben célszerű lenne rendelkezni. A hatályos szabályozás alapján a közös jogkezelés nem kiszervezhető tevékenység.”

A javasolt kiegészítés: „A független jogkezelő szervezetek a közös jogkezelő szervezetekével azonos művekre, illetve teljesítményekre vonatkozó tevékenységük során a közös jogkezelő szervezetek versenytársaiként léphetnek fel, erre tekintettel részükre az Irányelv bizonyos kötelezettségek közös jogkezelő szervezetekkel azonos teljesítését írja elő. Az általános észrevételek között megkíséreltük megindokolni, hogy miért mehet tovább a magyar jogalkotó a független jogkezelőket az Irányelv alapján terhelő átláthatósági követelményeknél.”

A megjelölt bekezdésekkel kapcsolatosan a következő észrevételt tesszük (10. o. 4. bekezdés, 7. bekezdés):

Az Irányelv III. címe egy eddig is végezhető tevékenység új jogszabályi feltételeit adja meg, de *nem hoz létre új vagy speciális szervezet-típust*. Az új feltételeknek való megfelelést az ilyen tevékenységet végezi kívánó közös jogkezelő szervezeteknél a felügyeleti hatáskör keretében vizsgálni szükséges.

Az egyesületi forma és a reprezentativitási követelmény kötelező előírásának fenntartása indokolt a közös jogkezelő szervezetek tekintetében és ezt az Irányelv sem zárja ki. Ezek megváltoztatása megítélésünk szerint piaci zavarhoz vezethet a belföldi közös jogkezelés területén. A nem reprezentatív szervezetek – tekintettel a hazai egyesületi forma kötöttségére is – független jogkezelői minőségben jelenhetnek meg, azonban ezáltal nem veszélyeztetik a szerzői jogok általános érvényesülése szempontjából fontos kiterjesztett közös jogkezelés érvényesülését.

Mind a külföldi közös jogkezelő szervezetek, mind a független jogkezelő szervezetek esetében – legalább akkor, ha azok tevékenysége olyan műfajtára, illetve vagyoni jogra vonatkozik, amely tekintetében van nyilvántartásba vett közös jogkezelő szervezet, vagy a közös jogkezelést jogszabály írja elő – be kell vezetni a nyilvántartásba vételi kötelezettséget.

Hasonlóan szükségesnek tartjuk ezeknek a szabályoknak az alkalmazását az EU-n kívüli, és az EU tagállamban letelepedett szervezetekre. Ha a jogalkotó csak az EU-n kívüli tagállamban letelepedett szervezetekre vezetné be a nyilvántartásba vételt (azzal azonos hatályú bejelentést, amely a jogi formától, és a létesítő okirat sajátos kellékeitől, a gazdálkodási feltételektől eltekintve megkövetelné a lényeges nyilvántartásba vételi feltételek, így elsősorban a reprezentativitás meglétét), azzal „öngólt lőne”, ugyanis nyilvánvaló, hogy az ilyen jogosítási megoldásban érdekelt tengerentúli jogkezelők nem közvetlenül, hanem valamely, általuk kiválasztott, az EU-ban letelepedett jogkezelő megbízása útján is végezhetnek közös jogkezelést hazánkban.

Ad A közös jogkezelők szervezetét érintő szabályok (Irányelv 6-10. cikk)

A Ptk. egyesületekre vonatkozó szabályai (a jogi személyre vonatkozó általános szabályok háttérével) jól összeegyeztethetők az Irányelv előírásaival. Az egyesületi forma előírásának fenntartását feltétlenül javasoljuk.

A külön törvénynek ezt a Ptk. jogi személy és egyesületi szabályaihoz képest speciális voltát célszerű lenne kifejezett rendelkezéssel kimondani. (Hasonlóképpen ezt a kivételt célszerű kifejezni a számviteli törvény, a civil szervezetek könyvvizelési kötelezettségére és a civil törvényre vonatkozóan is.) Ezzel együtt a közös jogkezelési külön törvény az egyesületi nyilvántartást vezető bíróság, a törvényességi felügyeletet ellátó ügyészség, és az esetleges többi érintett hatóság számára is áttekinthetőbbé fogja tenni a közös jogkezelő egyesületekre vonatkozó speciális szabályozást.

A Ptk. egyesületekre vonatkozó szabályozása véleményünk szerint egy ponton nem egyeztethető össze a közös jogkezelő szervezetek céljával, ez pedig a megszűnésre vonatkozó szabályozás. A külön törvényben ezért javasoljuk, hogy a közös jogkezelő egyesület megszűnésére vonatkozóan speciális szabályok kerüljenek beiktatásra. A megszűnés összefügg a közös jogkezelő szervezetek nyilvántartásából való törléssel is, ugyanis, ha egy közös jogkezelő szervezet közös jogkezelési célra jön létre, és a közös jogkezelés nyilvántartásba vételhez kötött tevékenység, akkor a törlés a Ptk. 3:48.§ (1) bekezdés , és 3:84.§ a) pont alkalmazásához vezethet (függően az egyesületi céloktól). Fentebb, utaltunk a jogutód nélküli megszűnés kapcsán a hitelezők kielégítése után megmaradó vagyon sorsáról való rendelkezési jogra.

Mind a Ptk., mind az Irányelv megengedi, hogy a közös jogkezelő egyesület döntéshozó szerve ne a tagok gyűlése, hanem választott testület, a küldöttgyűlés legyen. Ennek a szabálynak az átvételét a külön törvénybe is szükségesnek tartjuk, tekintettel arra, hogy a döntéshozó szerv tág és kibővülő hatásköri szabályai miatt a nagy létszámú egyesületek működése mind gyakorlatilag, mind anyagilag ellehetetlenedik a közgyűlés, mint legfőbb döntéshozó szerv előírása esetén.

Az Irányelv előírja, hogy a közös jogkezelő szervezet biztosítson elektronikus utat a tagokkal való kapcsolattartásra, ideértve a tagsági jogok gyakorlását is. (6. cikk (2))

Álláspontunk szerint az Irányelv fenti előírásait az egyesületi tagsággal való kapcsolattartásra és az egyesületi tagi jogviszonyból fakadó jogosultságokra (amelyeket a közös jogkezelő szervezetek létesítő okirata a Ptk.-val összhangban tagi jogok alatt tartalmaz) kell alkalmazni. A hazai közös jogkezelő szervezetek működését tekintve túlzó lenne annak előírása, hogy minden egyes egyesületi tagi jogosultságra, és a jogosult (tag) és az egyesület közötti kapcsolattartás minden egyes formájára és esetére ki kell terjednie az elektronikus útra vonatkozó szabálynak. Javasoljuk, hogy a hazai közös jogkezelő szervezetek életszerű lehetőségeinek feltárása érdekében e rendelkezés átültetéséről folytassunk konzultációt.

A 10. Cikk álláspontunk szerint a megfelelő fogalmak, preambulum-bekezdések és a 10. Cikk célja összeolvasásával a magyar jog szerinti (Ptk., egyesületre vonatkozó szabályok) vezető tisztségviselőkre és a felügyelő szerv tagjaira terjed ki. Rendkívül káros, és a versenysemlegességet sértő hatással járna, ha az átültetés során a jogalkotó a vezető tisztségviselő, felügyelő szerv tagjai jogdíjbevételeinek nyilvánosságra hozatalát, illetve a legfőbb szervvel való közlését írná elő. Ez oda is vezetne, hogy nem vállalnák el a tagok a tisztségeket. Akár magas, akár alacsony a jogdíjbevétele, a

tudomásszerzés hatása káros. Ezért azt kérjük, hogy a jogdíjbevétel személyhez kötött közlési kötelezettségét a felügyeletet ellátó szerv irányába írja elő a külön törvény. Erre módot ad az Irányelv szövege egyeztetés során módosított (25)-ös preambulum-bekezdése.

Ad A közös jogkezelő szervezetek működése és gazdálkodása (Irányelv 11-13. cikk) 23.o.

A fel nem osztható összegekre vonatkozó hazai szabályozás véleményünk szerint megfelelő, az Irányelv szabályainak átültetése során is meg kellene tartani a lehető legnagyobb mértékben.

Az Irányelv szerint a fel nem osztható jogdíjakkal való rendelkezés azonban nem érinti a jogosultak jogdíj igényét az elévülés keretei között. (13. cikk (5)) Ez meglehetősen ellentmondásos szabály, hiszen a rendelkezési jog gyakorlása esetén nem marad fedezet az igények kielégítésére, és nem világos az sem, hogy a tagállam ebben a körben jogosult-e rövidebb elévülési időt meghatározni. (Véleményünk szerint erre vonatkozó szabályozás hiányában: igen.) Az elévülés bármeddig nyugodhat, és a nyugvási körülmény megszűnését követően 1 év áll a jogosult rendelkezésére az igény érvényesítésére, az sem határozható meg pontosan, hogy meddig szükséges „tartalékolni”. Emiatt vagy egy olyan megoldást tartunk járhatónak, amelyik a közös jogkezelővel szemben a díjigény érvényesítésére vonatkozó elévülési időt három évre lerövidíti (ez sem oldaná meg a nyugvás kérdését, de szűkítené az igények körét), vagy felhatalmazná a közös jogkezelő szervezeteket arra, hogy az elévülésre tekintettel megfelelő tartalékot képezhessenek.

Úgy véljük, hogy a díjszabás jóváhagyásának hazai szabályozása, beleértve az indokolási kötelezettséget, eleget tesz az Irányelv követelményeinek, ezért ebben érdemi módosítást nem tartunk szükségesnek.

A más államban letelepedett (fenntartva az EU tagállami, és EU-n kívüli letelepedés elkülönítése céltalanságáról alkotott véleményt) indokoltnak tartjuk azonos előírások alkalmazását – nyilvántartásba vétel és díjszabások jóváhagyása tekintetében is.

Ad A jogkezelők és a felhasználók viszonya (Irányelv 16-17. cikk)

Életszerűtlennek tartanánk egy olyan kötelező szabályt, amely teljes elektronikus kapcsolattartást írna elő a felhasználókkal való viszonyban. Ez számos esetben lehetetlen követelményt teremtene mind a felhasználók, mind a közös jogkezelő szervezetek oldalán. A felhasználási szerződés írásba foglalása, mint szükséges érvényességi kellék is átgondolandóvá teszi az elektronikus út mindenre kiterjedő alkalmazását.

Külön értelmezésre szorul az Irányelv 16. Cikk (2) bekezdése, ugyanis számos területen közös felhasználói és jogosulti érdek az átalány (fix összegű) jogdíjak alkalmazása. A minimum jogdíjak pedig a jogdíjkerülés nélkülözhetetlen eszközei (pl. összetett hírközlési szolgáltatás, benne engedélyezés alá eső tartalomszolgáltatás olyan ellenérték struktúrával, amely ingyenesnek, vagy

aránytalanul olcsónak állítja az engedélyköteles tartalomszolgáltatást.) Emiatt gondosan szüksége elemezni azt, hogy mely jogdíjak hogyan feleltethetők meg a 16. Cikk 82) bekezdése feltételeinek.

A koncepció által „részletesebb adatszolgáltatási kötelezettségként” megjelölt szabály tekintetében javasoljuk az SZTNH-nak, hogy vizsgálja meg az jelenlegi adatszolgáltatási gyakorlatot, amelyet – az Artisjus esetében – a díjszabások előírásai megfelelően tükröznek. E tekintetben az Irányelv szabályának értelmezéséről szeretnénk a minden félnek elfogadható megoldások kialakítása érdekében konzultálni, mivel véleményünk szerint a jelenlegi adatszolgáltatási előírások és gyakorlatok legfeljebb csak csekély módosítására lehet szükség.

Ad A jogkezelők átlátható működését biztosító rendelkezések (Irányelv 18-22. cikke és Melléklete)

Javasoljuk, hogy az Irányelv által kötelező tartalmi elemekkel előírt éves átláthatósági jelentés tartalmához igazodjon az SZTNH által előírt éves felügyeleti jelentés tartalma.

Ad A közös jogkezelő szervezetek felügyelete (Irányelv 36-37. cikk)

Álláspontunk szerint meg kell teremteni a független jogkezelő szervezetekkel és a külföldön letelepedett közös jogkezelő szervezetekkel kapcsolatos eljárások és felügyelet szabályozását.

A 37. cikk szerinti értesítési lehetőséget álláspontunk szerint össze kell hangolni a belföldön közös jogkezelési tevékenységet végző, de EU tagállamban letelepedett közös jogkezelő szervezetek nyilvántartásba vételére vonatkozó hazai szabályozással (tekintettel arra, hogy az EU tagállamban letelepedett szervezetnek az Irányelvi követelményeknek a letelepedése szerinti tagállamban is meg kell felelniük), valamint hatékonyá kell tenni azokra az esetekre, ha Magyarország területét érintően végez egy közös jogkezelő ZMT engedélyezést, esetlegesen a III. cím szabályait be nem tartva.

Tisztelettel,

Dr. Szecskay András elnök sk.